

VENDIM
Nr. 969, datë 2.12.2015

PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR KËRKESAT MINIMALE PËR MBROJTJEN E SIGURISË E TË SHËNDETIT TË PUNËMARRËSVE NË INDUSTRI TË MINERARE NXJERRËSE, SIPËRFAQËSORE DHE NËNTOKËSORE”

Në bazë të nenit 100 të Kushtetutës, të pikës 3, të nenit 42, të ligjit nr. 10237, datë 18.2.2010, “Për sigurinë dhe shëndetin në punë”, të ndryshuar, dhe të pikës 2, të nenit 3, të ligjit nr. 8741, datë 15.2.2001, “Për sigurinë në punë në veprimtarinë minerare”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Energjisë dhe Industrisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e rregullore “Për kërkesat minimale për mbrojtjen e sigurisë e të shëndetit të punëmarrësve në industritë minerare nxjerrëse, sipërfaqësore dhe nëntokësore¹”, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Ngarkohet Ministria e Energjisë dhe Industrisë për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare dhe i shtrin efektet e tij 6 muaj pas botimit.

KRYEMINISTRI
Edi Rama

RREGULLORE

PËR KËRKESAT MINIMALE PËR MBROJTJEN E SIGURISË E TË SHËNDETIT TË PUNËMARRËSVE NË INDUSTRI TË MINERARE NXJERRËSE, SIPËRFAQËSORE DHE NËNTOKËSORE

SEKSIONI I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

1. Kjo rregullore përcakton kërkesat minimale për mbrojtjen e punëmarrësve në industritë minerare-nxjerrëse, sipërfaqësore dhe nëntokësore, nga risqet për sigurinë dhe shëndetin në punë dhe është e zbatueshme për të gjithë punëdhënësit që kryejnë veprimtari në këtë fushë.

2. Dispozitat e ligjit nr. 10237, datë 18.2.2010, “Për sigurinë dhe shëndetin në punë”, dhe të ligjit nr. 8741, datë 15.2.2001, “Për sigurinë në punë në veprimtarinë minerare”, zbatohen plotësisht pa cenuar dispozitat më shtrënguese dhe/ose specifike të ndodhura në këtë rregullore.

Neni 2

Përkufizime

Për efekt të kësaj rregulloreje, me termat e mëposhtëm nënkuptohet:

1. “Industri nxjerrëse nëntokësore”, çdo industri që praktikon çdonjërin prej aktiviteteve të

¹ Kjo rregullore transponon direktivën e Këshillit 92/104/KEE mbi kërkesat minimum për përmirësimin e mbrojtjes së sigurisë dhe shëndetit të punonjësve në industritë minerare-nxjerrëse, sipërfaqësore dhe nëntokësore (direktiva e 12 individuale në kuptim të nenit 16 (1) të direktivës 89/391/KEE. Kjo rregullore përcakton detyrimet e përgjithshme të punëdhënësit, kërkesat e përgjithshme për sigurimin e informacionit, udhëzimit dhe formimit, dhe përdorimin e metodave të sigurta të punës, si dhe kërkesa specifike të zbatueshme për industritë minerare-nxjerrëse, sipërfaqësore dhe nëntokësore.

mëposhtme:

- a) Nxjerrjen nëntokësore të mineraleve;
- b) Kërkimin me synimin për të kryer këtë lloj nxjerrjeje, ku përfshihen instalime ndihmëse sipërfaqësore;
- c) Përgatitjen e çdolloj materiali të tillë, të nxjerrë në këtë mënyrë për shitje, me përjashtim të veprimtarive të çfarëdolloj procesi të prodhimit të këtyre materialeve, duke përjashtuar industrinë e nxjerrjes së materialeve nëpërmjet shpimit të përcaktuara në nenin 2 të rregullores për “Për kërkesat minimale për mbrojtjen e sigurisë dhe shëndetit të punëmarrësve në industrinë minerare nxjerrëse nëpërmjet shpimit”.

2. “Industri nxjerrëse sipërfaqësore”, çdo industri që praktikon çdonjërin prej aktiviteteve të mëposhtme:

- a) Nxjerrjen sipërfaqësore të mineraleve;
- b) Kërkimin dhe zbulimin me synimin për të kryer këtë lloj nxjerrjeje;
- c) Përgatitjen e çdolloj materiali të tillë, të nxjerrë në këtë mënyrë për shitje, me përjashtim të veprimtarive të çfarëdolloj procesi të prodhimit të këtyre materialeve, duke përjashtuar industrinë minerare–nxjerrëse nëpërmjet shpimit të përkufizuar në nenin 2 të rregullores “Për kërkesat minimale për mbrojtjen e sigurisë dhe shëndetit të punëmarrësve në industrinë minerare nxjerrëse nëpërmjet shpimit”.

3. “Zonë e rrezikut”, zona në të cilën ka një risk domethënës për sigurinë dhe shëndetin e personave që punojnë aty, për shkak të natyrës së punës që zhvillohet.

4. “Person kompetent”, personi i cili, duke pasur parasysh detyrën që ai kryen, duke marrë në konsideratë përmasat dhe/ose risqet e subjektit në të cilin ai punon, ka formimin, përvojën dhe njohuritë e mjaftueshme, të përshtatshme me natyrën e punës që do të kryhet.

5. “Instalim sipërfaqësor ndihmës”, çdo instalim sipërfaqësor ku ndodhen vendet individuale të punës që janë thelbësore për operimin e një industrie nxjerrëse sipërfaqësore apo nëntokësore.

6. “Kërkimi”, veprimtaria e kërkimit për minerale ose depozita minerale.

7. “Leje e punës”, procedura e dokumentuar, e cila përgatitet dhe nxirret nga personi përgjegjës për vendin e punës, përpara se të fillojë puna, e cila autorizon punëmarrësin të veçantë për të kryer punë të veçanta të identifikuara në Dokumentin për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë, brenda një periudhe kohore të përcaktuar. Dokumenti për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë specifikon kushtet që duhet të përmbushen dhe masat parandaluese që duhen marrë përpara, gjatë dhe pas kryerjes së punës. Ai gjithashtu kërkon që personi përgjegjës të nënshkruajë një deklaratë që puna është përfunduar ose, nëse nuk është e përfunduar, që ajo duhet të vazhdojë përtej afatit të përcaktuar.

8. “Vend pune”, çdo vend në të cilin bëhet një punë apo veprimtari e lidhur me të dhe përfshin të gjithë zonën e synuar për të vendosur vendet individuale të punës, në lidhje me veprimtarinë e drejtpërdrejtë e ndihmëse dhe instalimet e çdo industrie minerare-nxjerrëse, sipërfaqësore dhe nëntokësore, përfshirë pirgjet e mbingarkesës dhe grumbujt e tjerë, si dhe çdo akomodim, nëse është ofruar, me kusht që të jenë të aksesueshëm në kontekstin e punës së tyre.

SEKSIONI II DETYRIMET E PUNËDHËNËSVE

Neni 3

Detyrimet e përgjithshme

1. Për të ruajtur sigurinë dhe shëndetin e punëmarrësve, punëdhënësi merr masat e nevojshme për të siguruar që:

- a) vendet e punës të jenë projektuar, ndërtuar, pajisur, vënë në punë, vënë në funksionim dhe mirëmbajtur në mënyrë të tillë që punëmarrësit të mund të kryejnë punën që u është caktuar pa rrezikuar sigurinë dhe shëndetin e tyre ose atë të punëmarrësve të tjerë në punë;

b) vënia në funksionim e vendeve të punës, kur punëmarrësit janë të pranishëm, të kryhet nën mbikëqyrjen e një personi përgjegjës;

c) puna që përfshin një risk të veçantë të kryhet vetëm nga stafi kompetent dhe në përputhje me udhëzimet e dhëna;

ç) të gjitha udhëzimet e sigurisë të jenë të kuptueshme për të gjithë punëmarrësit;

d) të jenë siguruar mjedise, mjete, pajisje të përshtatshme të ndihmës së parë;

dh) në intervale të rregullta kohore të bëhen ushtrime praktike sigurie.

2. Punëdhënësi përgatit dhe mban të përditësuar një dokument të shkruar, të njohur si Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë, i cili përcakton me hollësi të paktën:

a) mënyrën se si punëdhënësi identifikon, vlerëson dhe kontrollon risqet në vendin e punës për të ruajtur sigurinë e shëndetit e punëmarrësve, kur ata punojnë, si dhe sigurinë e shëndetit e personave të tjerë që mund të jenë të pranishëm në vendin e punës, përfshirë klientët, vizitorët dhe publikun;

b) se risqet ndaj të cilave ekspozohen punonjësit në vendin e punës janë përcaktuar dhe vlerësuar;

c) masat e përshtatshme që janë marrë për të arritur këtë, si dhe burimet që janë siguruar për të ruajtur dhe përmirësuar sigurinë e shëndetit.

3. Përveç kërkesave të mësipërme, Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë përmban në mënyrë specifike:

a) Në lidhje me nxjerrjen sipërfaqësore dhe nëntokësore të mineraleve:

i) detajet për procedurën për nxjerrjen dhe plotësimin e lejes së punës në përputhje me përcaktimin e bërë në seksionin 1.8, të shtojcës, pjesa A;

ii) detajet për shpeshësinë e regjistrimit dhe dokumentimit të vlerave të përqendrimeve të gazit, të matura nga detektorë automatikë, kur kjo kërkohet sipas përcaktimit të bërë në seksionin 4.1.3, të shtojcës, pjesa A;

iii) planin për parandalimin e shpërthimeve që përcakton me detaje pajisjet dhe masat e nevojshme për sigurinë e shëndetit e punëmarrësve, në përputhje me përcaktimin e bërë në seksionin 4.2.3, të shtojcës, pjesa A;

iv) detaje për masat që do të merren për të parandaluar nisjen dhe përhapjen e zjarreve, në përputhje me përcaktimin e bërë në seksionin 4.4.1, të shtojcës, pjesa A;

v) masat që janë marrë për sigurinë dhe shëndetin e punëmarrësve në situatat si normale ashtu edhe kritike, në përputhje me përcaktimin e bërë në seksionin 1, të pjesës B, dhe në seksionin 1, të pjesës C, të shtojcës së kësaj rregulloreje.

b) Në lidhje me nxjerrjen nëntokësore të mineraleve:

i) detaje të monitorimit të vazhdueshëm të përqendrimeve të ndezshme të gazit në rrugët e kthimit nga njësitë e prodhimit, në përputhje me përcaktimin e bërë në seksionin 8.7, të shtojcës, pjesa C;

ii) të dhëna për vendndodhjen e barrierave të shpërthimit në minierat që përmbajnë pluhur të ndezshëm, sipas përcaktimeve në seksionin 9.4, të shtojcës, pjesa C;

iii) detaje të masave për të identifikuar dhe mbrojtur punëmarrësit dhe për të kontrolluar risqet kur i afrohen punimeve që paraqesin rrezik nga shpërthimet e gazit, shpërthimet e shkëmbinjve dhe vërshimet e llurbave e të ujit.

4. Në rastet kur punëmarrësit nga subjekte të ndryshme janë të pranishëm në të njëjtin vend pune:

a) secili punëdhënësi është përgjegjës për të gjitha çështjet nën kontrollin e tij, si dhe duhet të bashkëpunojë me punëdhënësin e ngarkuar për vendin e punës për të koordinuar dhe zbatuar masat e procedurat në lidhje me sigurinë dhe shëndetin e punëmarrësve;

b) punëdhënësi i ngarkuar me vendin e punës është përgjegjës për koordinimin dhe zbatimin e të gjitha masave në lidhje me sigurinë e shëndetit e punëmarrësve dhe dokumenton çdo masë e procedurë për të vënë në jetë koordinimin në dokumentin e tij të Sigurisë dhe Shëndetit në Punë;

c) koordinimi nuk cenon përgjegjësinë e punëdhënësve individualë siç parashikohet në vijim në këtë rregullore dhe ligjin nr. 10237, datë 18.2.2010, "Për sigurinë dhe shëndetin në punë", dhe ligjin nr.

8741, datë 15.2.2001, "Për sigurinë në punë në veprimtarinë minerare".

5. Punëdhënësi njofton:

a) çdo aksident në punë, sëmundje profesionale dhe çdo ngjarje të rrezikshme në punë sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për sigurinë dhe shëndetin në punë, te RISHM-ja, Inspektorati Shtetëror i Punës, Instituti i Sigurimeve Shoqërore, si dhe Inspektorati Shtetëror që mbulon fushën e shëndetësisë;

b) menjëherë autoritetet kompetente, sipas përcaktimit në ligjin nr. 10237, datë 18.2.2010, "Për sigurinë dhe shëndetin në punë", ligjin nr. 8741, datë 15.2.2001, "Për sigurinë në punë në veprimtarinë minerare", dhe rregulloret përkatëse në fuqi, për çdo aksident dhe sëmundje profesionale të rëndë në punë dhe/ose me vdekje, si dhe për çdo situatë të rëndë të rrezikshme.

Nëse është e nevojshme, punëdhënësi përditëson Dokumentin e Sigurisë dhe Shëndetit në Punë duke regjistruar aty çdo masë të marrë për të shmangur çdo përsëritje.

Neni 4

Mbrojtja nga zjarri, shpërthimet dhe atmosferat që rrezikojnë shëndetin

Punëdhënësi merr masa dhe veprime paranda-luese të përshtatshme me natyrën e operacionit:

a) për të parandaluar, zbuluar dhe luftuar fillimin dhe përhapjen e zjarreve dhe shpërthimeve;

b) për të parandaluar krijimin e atmosferave shpërthyesë dhe/ose që rrezikojnë shëndetin.

Neni 5

Mjetet e largimit dhe shpëtimit

Punëdhënësi siguron dhe mirëmban mjete të përshtatshme të largimit dhe shpëtimit, për të siguruar që punëmarrësit të kenë mundësi të mjaftueshme për t'u larguar nga vendet e punës menjëherë dhe në mënyrë të sigurt në rast rreziku.

Neni 6

Sistemet e komunikimit, paralajmërimit dhe alarmit

Punëdhënësi merr masat e nevojshme për të siguruar praninë e sistemit të paralajmërimit dhe sistemeve të tjera të komunikimit, të nevojshme për të lejuar që dhënia e ndihmës, largimi dhe operacionet e shpëtimit të fillojnë menjëherë, nëse lind nevoja.

Neni 7

Informimi i vazhdueshëm i punëmarrësve

1. Pa cenuar nenin 12, të ligjit nr. 10237, datë 18.2.2010, "Për sigurinë dhe shëndetin në punë", dhe nenin 11, të ligjit nr. 8741, datë 15.2.2001, "Për sigurinë në punë në veprimtarinë minerare", punëdhënësi informon punëmarrësit dhe përfaqësuesit e tyre mbi të gjitha masat e marra tashmë dhe për ato që do të merren në lidhje me sigurinë e shëndetin në punë dhe, në veçanti, për ato masa që lidhen me zbatimin e neneve 3 deri në 6 të kësaj rregulloreje.

2. Punëdhënësi siguron që çdo informacion i përmendur në pikën 1, të këtij neni, të jetë i kuptueshëm për punëmarrësit dhe/ose përfaqësuesit e tyre.

Neni 8

Mbikëqyrja shëndetësore

1. Në përputhje me legjislacionin përkatës në fuqi për mbikëqyrjen shëndetësore në punë, punëdhënësi u siguron punëmarrësve mbikëqyrje shëndetësore, të përshtatshme me risqet ndaj sigurisë dhe shëndetit në vendin e punës, të tilla si:

- a) risqet fizike, përfshirë zhurmën, dridhjen dhe rrezatimin;
 - b) risqet nga substanca të rrezikshme, si: kimike, biologjike;
 - c) risqet psiko-sociale etj.
2. Punëdhënësi merr masa në mënyrë që çdo punëmarrës, të cilit i janë ngarkuar detyra të lidhura me aktivitetet e përmendura në shkronjat “d” dhe “dh”, të nenit 2, të ketë të drejtë për mbikëqyrje shëndetësore:
- a) përpara se atij t’i ngarkohen detyra të tilla;
 - b) më pas në mënyrë periodike dhe sipas nevojës.
3. Punëdhënësi siguron që mbikëqyrja shëndetësore periodike të përfshijë kontrollin periodik në lidhje me:
- a) çrregullime të aparatit respirator;
 - b) çrregullime të aparatit kardio-vaskular;
 - c) çrregullime muskulo-skeletore;
 - ç) çrregullime të aparatit urinar;
 - d) çrregullime të sistemit nervor;
 - dh) çrregullime të aparatit të dëgjimit;
 - e) çrregullime të aparatit të shikimit.

Neni 9

Konsultimi dhe pjesëmarrja e punëmarrësve

Punëdhënësi siguron që konsultimi dhe pjesëmarrja e punëmarrësve, si dhe e përfaqësuesve të tyre të zhvillohen në përputhje me nenin 9, të ligjit nr. 10237, datë 18.2.2010, “Për sigurinë dhe shëndetin në punë”, për çështjet që mbulohen nga kjo rregullore.

Neni 10

Kërkesat minimale për sigurinë dhe shëndetin në punë

1. Vendet e punës, që përdoren për herë të parë pas datës në të cilën hyn në fuqi kjo rregullore, plotësojnë kërkesat minimale të sigurisë e të shëndetit, të përcaktuara në shtojcë.
2. Vendet e punës në përdorim përpara datës në të cilën hyn në fuqi kjo rregullore plotësojnë kërkesat minimale të sigurisë e të shëndetit, të përcaktuara në shtojcë sa më shpejt të jetë e mundur dhe jo më vonë se 2 vjet pas kësaj date.
3. Në rastet kur vendet e punës pësojnë ndryshime, zgjerime dhe/ose shndërime pas datës në të cilën hyn në fuqi kjo rregullore, punëdhënësi merr masat e nevojshme për të siguruar që këto ndryshime, zgjerime dhe/ose shndërime të jenë në përputhje me kërkesat përkatëse minimale të përcaktuara në shtojcë.

SEKSIONI III DISPOZITA TË TJERA

Neni 11

Sanksionet

Në rast të shkeljes së dispozitave të përcaktuara në këtë rregullore, kur kjo nuk përbën vepër penale, zbatohen sanksionet e përcaktuara në nenin 43, të ligjit nr. 10237, datë 18.2.2010, “Për sigurinë dhe shëndetin në punë”.

Neni 12

Kjo rregullore nuk zbatohet për nxjerrjen e mineraleve përmes larjes së rërave të detit, liqenit ose

shtratit të lumit.

SHTOJCË
KËRKESA MINIMALE TË SIGURISË E TË SHËNDETTIT, TË PËRMENDURA NË NENIN 10
TË KËSAJ RREGULLOREJE

PJESA A
KËRKESA TË PËRBASHKËTA MINIMALE TË ZBATUESHME PËR INDUSTRI TË
MINERARE- NXJERRËSE, SIPËRFAQËSORE DHE NËNTOKËSORE, DHE INSTALIMET
NDIHMËSE SIPËRFAQËSORE

1. Organizimi dhe mbikëqyrja

1.1. Organizimi i vendit të punës

1.1.1 Punëdhënësi siguron që, për të shmangur risqet e sigurisë dhe shëndetit të punëmarrësve, vendet e punës:

- a) të organizohen në mënyrë të tillë që të sigurohet mbrojtja e duhur ndaj risqeve;
- b) të mbahen të pastra;
- c) të jenë pastruar apo kontrolluar nga çdo substancë ose depozitim i rrezikshëm në to.

1.1.2 Punëdhënësi siguron që vendet individuale të punës të projektohen dhe të ndërtohen në bazë të parimeve ergonomike, duke marrë parasysh nevojën e punëmarrësve për të kryer operacionet në mënyrë të sigurt dhe pa risqe në vendet e tyre individuale të punës.

1.1.3 Punëdhënësi siguron që kur vendet e punës janë të zëna nga punëmarrës të vetmuar, të ofrohet mbikëqyrje ose mjete të komunikimit të mjaftueshme.

1.2 Personi përgjegjës

1.2.1 Punëdhënësi cakton një person kompetent që të jetë përgjegjës për çdo vend pune, në çdo kohë kur janë të pranishëm punëmarrësit.

1.2.2 Përcaktimet sipas pikës 1.2.1 të pjesës A, të kësaj shtojce, nuk e pengojnë punëdhënësin që të caktojë veten e tij si personi përgjegjës nëse ai është kompetent për të marrë përsipër detyrimet që përfshin ky pozicion.

1.3 Mbikëqyrja

1.3.1. Punëdhënësi cakton një person kompetent, që vepron në emër të punëdhënësit për të ofruar mbikëqyrjen e nevojshme gjatë kryerjes të të gjitha operacioneve për garantimin e sigurisë e të shëndetit të punëmarrësve.

1.3.2 Përcaktimet sipas pikës 1.3.1, të pjesës A, të kësaj pjese nuk e ndalojnë punëdhënësin që të caktojë veten e tij si mbikëqyrës, nëse ai është kompetent për të marrë përsipër detyrat mbikëqyrëse të përfshira.

1.3.3 Në rastet kur kjo kërkohet nga Dokumenti për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë, mbikëqyrësi duhet të vizitojë vendet individuale të punës ku punohet të paktën një herë gjatë çdo turni.

1.4 Punëmarrësit kompetentë

Punëdhënësi siguron që kur në një vend pune janë të pranishëm punëmarrës, aty duhet të ketë një numër të mjaftueshëm prej tyre me aftësitë, përvojën dhe formimin e nevojshëm për të kryer detyrat që u janë caktuar.

1.5. Informimi, formimi dhe udhëzimet

Punëdhënësi:

- a) u ofron punëmarrësve informacion, udhëzime, formim dhe riformim për të garantuar sigurinë dhe

shëndetin e tyre;

b) siguron që punëmarrësit të marrin udhëzime të kuptueshme, në mënyrë që të mos rrezikohet siguria dhe shëndeti i tyre apo i punëmarrësve të tjerë.

1.6. Udhëzimet me shkrim

Punëdhënësi siguron që:

a) për çdo vend pune të hartohen udhëzime me shkrim që specifikojnë rregullat që duhet të respektohen për të garantuar sigurinë e shëndetit e punëmarrësve dhe përdorimin e sigurt të pajisjeve;

b) udhëzimet me shkrim të përfshijnë informacion për përdorimin e pajisjeve të emergjencës dhe veprimet që duhet të ndërmerren në rast të një emergjence në vendin e punës ose në afërsi të tij;

c) udhëzimet të jepen në formë, mënyrë dhe gjuhë të kuptueshme e të përshtatshme për punëmarrësit.

1.7 Metoda të sigurta të punës

Punëdhënësi siguron që në çdo vend pune ose lidhur me çdo veprimtari të kryer të zbatohen metoda të sigurta të punës.

1.8 Lejet e punës

1.8.1 Kur kjo kërkohet nga Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë, punëdhënësi siguron parashikimin e sistemit të lejeve të punës për kryerjen e veprimtarive si të rrezikshme ashtu edhe të drejtpërdrejta, në rastet kur ato mund të ndërveprojnë me veprimtari të tjera për të shkaktuar rreze serioze.

1.8.2 Përveç kësaj, punëdhënësi siguron që këto leje pune të lëshohen nga një person përgjegjës përpara fillimit të punës, duke specifikuar kushtet që duhet të plotësohen dhe masat parandaluese që duhen të merren paraprakisht, gjatë dhe pas punës.

1.9 Rishikimi i rregullt i masave të sigurisë dhe shëndetit

Punëdhënësi siguron që masat e marra për mbrojtjen e sigurisë e të shëndetit të punëmarrësve, përfshirë sistemin e menaxhimit të sigurisë dhe shëndetit, të rishikohen rregullisht për të siguruar respektimin e kësaj rregulloreje.

2. Pajisjet dhe impiantet mekanike dhe elektrike

2.1 Rregulla të përgjithshme

Punëdhënësi siguron që:

a) përzgjedhja, instalimi, vënia në punë, vënia në funksionim dhe mirëmbajtja e pajisjeve mekanike dhe elektrike të bëhen duke i kushtuar rëndësinë e duhur sigurisë e shëndetit të punëmarrësve, duke marrë në konsideratë dispozita të tjera të kësaj rregulloreje dhe të legjislacionit në fuqi mbi konformitetin e makinerive e të pajisjeve dhe vendimin nr. 563, datë 3.7.2013, të Këshillit të Ministrave, “Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në punë për përdorimin e pajisjeve të punës në vendin e punës”.

b) pajisjet mekanike dhe elektrike, që ndodhen në një zonë brenda së cilës ekziston apo ka gjasa të ekzistojë risku nga zjarri ose shpërthimi si pasojë e ndezjes së gazit, avullit ose lëngut të paqëndrueshëm, të jenë të përshtatshme për t’u përdorur në këtë zonë dhe, nëse është e nevojshme, të pajisen me mjete të përshtatshme mbrojtëse dhe sisteme të sigurta në rast avarie.

2.2 Rregulla të veçanta

2.2.1 Punëdhënësi siguron që:

a) pajisjet dhe impiantet mekanike të kenë forcë të mjaftueshme, të mos kenë defekte të prodhimit dhe të jenë të përshtatshme për qëllimin për të cilin janë destinuar;

b) pajisjet dhe impiantet elektrike të jenë të një madhësie dhe fuqie të mjaftueshme për qëllimin për të cilin ato janë destinuar.

2.2.2 Pajisjet dhe instalimet mekanike dhe elektrike duhet të jenë instaluar dhe të mbrojtura në mënyrë të tillë që të parandalohet rreziku.

3. Mirëmbajtja

3.1. Mirëmbajtja e përgjithshme

Punëdhënësi siguron që:

- a) të hartohet një program i përshtatshëm për të ofruar në mënyrë sistematike kontrollin, mirëmbajtjen dhe, kur është e nevojshme, testimin e pajisjeve e të impianteve mekanike dhe elektrike;
- b) të gjitha kontrollet, mirëmbajtjet dhe testimet e çdo pjese të impiantit të kryhen nga një person kompetent;
- c) procesverbalet e kontrolleve e të testeve të kryhen dhe të mbahen në një mënyrë të përshtatshme.

3.2 Mirëmbajtja e pajisjeve të sigurisë

Punëdhënësi siguron që pajisjet e përshtatshme të sigurisë të mirëmbahen në gjendje të gatshme për përdorim dhe në kushte të mira pune në çdo kohë dhe që mirëmbajtja e tyre të kryhet duke pasur parasysh operationet në zhvillim e sipër.

4. Mbrojtja nga atmosferat e dëmshme, risqet e shpërthimit dhe zjarreve

4.1 Rregulla të përgjithshme

Punëdhënësi siguron që:

- a) të merren masa për të vlerësuar praninë e substancave të dëmshme dhe/ose potencialisht shpërthyes në atmosferë, si dhe për matjen e përqendrimit të substancave të tilla;
- b) kur kërkohet nga Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë të ketë një numër dhe kombinim të përshtatshëm të llojeve të pajisjeve të monitorimit, që masin përqendrimit e gazrave në mënyrë automatike e të vazhdueshme, në vende të specifikuara, si dhe alarme automatike e pajisje për të ndërprerë automatikisht furnizimin me energji të instalimeve elektrike e të motorëve me djegie të brendshme;
- c) në rastet kur janë parashikuar matje automatike të përqendrimit të gazrave, vlerat e matura të regjistrohen dhe të mbahen sipas përcaktimit të bërë në Dokumentin e Sigurisë dhe Shëndetit në Punë;
- ç) të mos lejohet pirja e duhanit në zonat që janë subjekt i risqeve të veçanta të zjarrit apo shpërthimit;
- d) të ndalohet çfarëdolloj veprimtarie e punës që kërkon përdorimin e një flake të hapur ose që mund të krijojë risk për ndezje, përveç rasteve kur janë marrë masa të përshtatshme të sigurisë për të parandaluar ndezjen e zjarreve apo shpërthimet.

4.2 Mbrojtja nga risqet për shpërthim

Punëdhënësi siguron që:

- a) të merren të gjitha masat e nevojshme për të parandaluar krijimin dhe grumbullimin e atmosferave shpërthyes;
- b) në zonat ku ka risqe për shpërthim, të merren të gjitha masat e nevojshme për të parandaluar ndezjen e atmosferave shpërthyes;
- c) kur ka një risk për sigurinë dhe shëndetin e punëmarrësve, Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë të përmbajë një plan për parandalimin e shpërthimit i cili përcakton me hollësi pajisjet dhe masat e nevojshme.

4.3 Mbrojtja nga substancat e dëmshme dhe atmosferat e dëmshme

4.3.1 Punëdhënësi siguron që në rastet kur në atmosferë grumbullohen ose mund të grumbullohen substanca të dëmshme, të merren masat e duhura për të siguruar:

- a) bllokimin e tyre në burim;
 - b) nxjerrjen ose heqjen e tyre në burim; ose
 - c) hollimin e grumbullimeve të substancave të tilla,
- në një mënyrë të tillë që përhapja e një substance të tillë të dëmshme të mos i vërë punëmarrësit në risk për sigurinë dhe shëndetin e tyre.

4.3.2 Pa cenuar vendimin nr. 563, datë 3.7.2013, të Këshillit të Ministrave, “Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit në punë për përdorimin e pajisjeve mbrojtëse individuale në vendin e punës”, punëdhënësi siguron pajisje të përshtatshme dhe të mjaftueshme të frymëmarrjes dhe rikthimit

në jetë në zonat ku punëmarrësit mund të ekspozohen ndaj atmosferave të cilat janë të dëmshme për shëndetin. Punëdhënësi është përgjegjës për ruajtjen dhe mirëmbajtjen e tyre në mënyrë të përshtatshme.

4.3.3 Punëdhënësi siguron që në zona të tilla, një numër i mjaftueshëm punëmarrësish të formuar për të përdorur këto pajisje të jenë të pranishëm. Kur sulfuri i hidrogenit apo gazra të tjera toksike janë ose mund të jetë të pranishëm në atmosferë, duhet të vihet në dispozicion të autoriteteve kompetente një plan i mbrojtjes që përcakton pajisjet mbrojtëse në dispozicion dhe masat e marra parandaluese.

Punëdhënësi siguron që pajisjet të ruhen dhe të mirëmbahen në mënyrë të përshtatshme.

4.4 Mbrojtja nga rreziqet e zjarrit

Punëdhënësi siguron që:

a) në çdo rast kur vendet e punës janë projektuar, ndërtuar, pajisur, vënë në punë, vënë në funksionim apo mirëmbajtur, të merren masa të mjaftueshme për të parandaluar rënien e zjarreve dhe përhapjen nga burimet e identifikuara në Dokumentin e Sigurisë dhe Shëndetit në Punë;

b) të merren masa për fikje të shpejtë dhe të efektshme të zjarrit;

c) vendet e punës të pajisen me mjete të përshtatshme zjarrfikëse dhe, sipas nevojës, me detektorë të zjarrit dhe sisteme alarmi të vendosura në mënyrë të përshtatshme;

ç) pajisjet joautomatike kundër zjarrit të jenë lehtësisht të arritshme dhe të thjeshta për t'u përdorur dhe, kur është e nevojshme, të mbrohen nga dëmtimi;

d) në vendin e punës të ketë një plan të mbrojtjes nga zjarri që përcakton hollësisht masat paraprake që do të merren, në përputhje me nenet 3, 4, 5 dhe 6, të kësaj rregulloreje, për t'u mbrojtur, zbuluar dhe luftuar shpërthimin e përhapjen e zjarreve;

dh) pajisjet zjarrfikëse të tregohen me shenja në përputhje me vendimin nr. 1012, datë 10.12.2010, të Këshillit të Ministrave, "Për miratimin e rregullores për sinjalistikën në kantier dhe në vendin e punës". Shenja të tilla vendosen në vende të përshtatshme dhe janë të tilla që i rezistojnë kohës.

5. Lëndët shpërthyes dhe pajisjet iniciuese

Punëdhënësi siguron që operacionet, që kanë të bëjnë me ruajtjen, transportin, përdorimin dhe asgjësimin e lëndëve shpërthyes dhe pajisjeve iniciuese, të organizohen dhe të kryhen nga persona të autorizuar në mënyrë të rregullt dhe kompetentë, pa paraqitur risk për punëmarrësit.

6. Rrugët e qarkullimit

Punëdhënësi siguron që:

a) vendet e punës të arrihen pa rrezik dhe largimi prej tyre të mund të kryhet me shpejtësi e në mënyrë të sigurt gjatë një emergjence;

b) rrugët e qarkullimit, përfshirë shkallët, shkallët vertikale të fiksuara, si dhe platformat e rampat ngarkuese, të llogariten, të kenë përmasa dhe të vendosen në mënyrë të tillë që të sigurojnë akses të lehtë, të sigurt e të përshtatshëm për këmbësorët ose mjetet, në mënyrë të tillë që të mos dëmtohen punëmarrësit e punësuar në afërsi të këtyre rrugëve të kalimit;

c) rrugët e përdorura për qarkullimin e këmbësorëve dhe/ose qarkullimin e mallrave të dimensionohen në përputhje me numrin e përdoruesve të mundshëm dhe llojin e subjektit;

ç) në raste kur mjetet e transportit përdoren në rrugët e qarkullimit, për këmbësorët të sigurohet një hapësirë e mjaftueshme sigurie;

d) një hapësirë e mjaftueshme të lejohet ndërmjet rrugëve të qarkullimit të mjeteve dhe dyerve, portave, kalimeve për këmbësorët, korri-doreve dhe shkallëve;

dh) rrugët e qarkullimit dhe të hyrjes të identifikohen qartazi për mbrojtjen e punë-marrësve;

e) kur automjetet apo makinat hyjnë në vendet e punës, hartohen rregullat e trafikut, sipas nevojës.

7. Vendet e punës në mjedis të hapur

7.1 Punëdhënësi siguron që:

a) vendet individuale të punës, rrugët e qarkullimit dhe zona apo instalime të tjera në mjedis të hapur, të cilat përdoren apo janë të zëna nga punëmarrësit gjatë veprimtarisë së tyre, të organizohen në mënyrë

të tillë që këmbësorët dhe mjetet të mund të qarkullojnë në mënyrë të sigurt;

b) vendet e punës në mjedise të hapura të ndriçohen në mënyrë të përshtatshme me ndriçim artificial, nëse ndriçimi natyral nuk është i mjaftueshëm.

7.2 Punëdhënësi siguron që kur punëmarrësit punojnë në vende pune individuale në mjedise të hapura, këto vende individuale të punës, sa më shumë të jetë e mundur, të organizohen në mënyrë të tillë që punëmarrësit:

a) të jenë të mbrojtur ndaj kushteve të këqija të motit dhe, nëse është e nevojshme, ndaj objekteve që bien;

b) të mos jenë të ekspozuar ndaj niveleve të dëmshme të zhurmës dhe as ndaj ndikimeve të jashtme të dëmshme, të tilla si gazrat, avujt ose pluhurat;

c) të jenë në gjendje të largohen nga vendi i tyre individual i punës në rast të një rreziku apo të mund të ndihmohen me shpejtësi;

ç) të mos rrëshqasin apo të mos bien.

8. Zonat e rrezikut

Punëdhënësi siguron që:

a) nëse vendet e punës, për shkak të natyrës së punës, përmbajnë zona rreziku në të cilat ka risqe, përfshirë risqet e rënies së punëmarrësve ose të objekteve, vendet të pajisen, me sa është e mundur me mjete që parandalojnë hyrjen e personave të paautorizuar në këto zona;

b) në rastet kur punëmarrësit ose persona të tjerë autorizohen për të hyrë në zonat e rrezikut, të merren masa të përshtatshme për t'i mbrojtur ata nga rreziku;

c) zonat e rrezikut të tregohen në mënyrë të qartë.

9. Rrugët dhe daljet e emergjencës

Punëdhënësi siguron që:

a) në rast të një rreziku, punëmarrësit të kenë mundësi të evakohen nga të gjitha vendet individuale të punës shpejt dhe në mënyrë të sigurt;

b) rrugët dhe daljet e emergjencës të mbahen të lira dhe të çojnë nëpërmjet mjeteve sa më të drejtpërdrejta jashtë apo në një zonë të sigurt, një pikë të sigurt grumbullimi ose evakuimi;

c) numri, vendndodhja dhe dimensionet e rrugëve e të daljeve të emergjencës të varen nga përdorimi, pajisjet dhe dimensionet e vendeve të punës dhe numri maksimal i personave që mund të jenë të pranishëm;

ç) dyert e emergjencës të hapen nga jashtë ose, nëse kjo është e pamundur, të jenë dyer rrëshqitëse;

d) dyert e emergjencës të mos kyçen apo të mos mbërthehen në mënyrë të tillë që të mos hapen lehtësisht dhe menjëherë nga çdo person që mund të ketë nevojë t'i përdorë ato në një situatë emergjence;

dh) dyert dhe daljet e emergjencës, si dhe rrugët e qarkullimit e dyert që të çojnë tek ato të mos kenë pengesa, në mënyrë që të mund të përdoren pa vështirësi në çdo kohë;

e) rrugët dhe daljet e emergjencës, që kanë nevojë për ndriçim, të pajisjen me ndriçim emergjencash me intensitet të mjaftueshëm në rast të një avarie të ndriçimit;

ë) rrugët dhe daljet e veçanta të emergjencës të tregohen me shenja në përputhje me vendimin nr. 1012, datë 10.12.2010, të Këshillit të Ministrave, "Për miratimin e rregullores për sinjalistikën në kantier dhe në vendin e punës".

10. Evakuimi dhe largimi

Punëdhënësi siguron:

a) formimin e punëmarrësve për veprimet që duhet të kryhen në raste emergjencash;

b) që pajisjet e shpëtimit të jenë në vende të dukshme dhe të arritshme, të vendosen në mënyrë të përshtatshme dhe të mbahen në gjendje të gatshme për përdorim, si dhe të tregohen me shenja në përputhje me vendimin nr. 1012, datë 10.12.2010, të Këshillit të Ministrave, "Për miratimin e rregullores për sinjalistikën në kantier dhe në vendin e punës".

11. Ushtrimet praktike të sigurisë

Punëdhënësi siguron që ushtrimet praktike të sigurisë të kryhen në intervale të rregullta në të gjitha vendet e punës në të cilat punëmarrësit janë zakonisht të pranishëm.

Qëllimi kryesor i këtyre ushtrimeve praktike të sigurisë është për të formuar dhe kontrolluar aftësitë e punëmarrësve, të cilëve u janë caktuar detyra të veçanta në rast të një emergjence, që përfshin funksionimin, përdorimin, mirëmbajtjen dhe manipulimin e pajisjeve të emergjencës, duke marrë parasysh kriteret e përcaktuara në Dokumentin e Sigurisë dhe Shëndetit në Punë.

12. Dhomat dhe pajisjet e ndihmës së parë

Punëdhënësi siguron që:

a) pajisjet e ndihmës së parë të jenë të pranishme në të gjitha vendet ku kjo kërkohet nga kushtet e punës dhe të jenë të përshtatshme për përdorim;

b) pajisjet e ndihmës së parë të jenë të shënuara në mënyrë të përshtatshme dhe lehtësisht të arritshme;

c) një ose më shumë dhoma të ndihmës së parë të jenë siguruar kur madhësia e ndërtesave, lloji i veprimtarisë që zhvillohet dhe frekuenca e aksidenteve e diktojnë një gjë të tillë;

ç) udhëzimi për administrimin e ndihmës së parë në rast të një aksidenti të jetë afishuar në mënyrë të qartë në dhomat e ndihmës së parë;

d) dhomat e ndihmës së parë të jenë të pajisura me instalime dhe pajisje bazë të ndihmës së parë dhe të jenë lehtësisht të arritshme për barelat;

dh) dhomat e ndihmës së parë të jenë shënuar në përputhje me vendimin nr. 1012, datë 10.12.2010, të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullores për sinjalistikën në kantier dhe në vendin e punës”;

e) përveç pajisjeve në dhomat e ndihmës së parë, në të gjitha vendet ku diktohet nga kushtet e punës, të jenë të disponueshme pajisje të ndihmës së parë që janë të shënuara në mënyrë të përshtatshme;

ë) një numër i mjaftueshëm i punëmarrësve të formohen lidhur me përdorimin e pajisjeve të ndihmës së parë.

13. Ndriçimi natyror dhe artificial¹

Punëdhënësi siguron që:

a) çdo vend pune të pajiset kudo me ndriçim të mjaftueshëm për të garantuar sigurinë dhe shëndetin e personave që ndodhen aty;

b) vendet e punës, sa më shumë të jetë e mundur, të marrin ndriçim natyror të mjaftueshëm dhe të jenë pajisur, duke marrë në konsideratë kushtet klimaterike, me ndriçim artificial të mjaftueshëm për mbrojtjen e sigurisë e të shëndetit të punëmarrësve;

c) instalimet e ndriçimit në dhomat ku ndodhen vendet e punës dhe në rrugët e kalimit të vendosen në mënyrë të tillë që lloji i ndriçimit të mos paraqesë një risk aksidenti për punëmarrësit;

ç) vendet e punës në të cilat punëmarrësit janë veçanërisht të ekspozuar ndaj risqeve, sidomos në rastin e avarive të ndriçimit artificial, të pajisen me ndriçim emergjence me intensitet të përshtatshëm.

14. Mjediset dhe pajisjet sanitare

14.1 Dhomat e zhveshjes dhe dollapët personalë

Punëdhënësi siguron që:

a) punëmarrësit të kenë dhoma të përshtatshme për t’u ndërruar, nëse ata duhet të veshin rroba të veçanta pune dhe kur për arsye të shëndetit ose të etikës atyre nuk mund t’u kërkohet të ndërrohen në një vend tjetër. Dhomat e zhveshjes duhet të jenë lehtësisht të arritshme, të kenë kapacitete të mjaftueshme dhe të jenë të pajisura me ndenjësë;

b) dhomat e zhveshjes të jenë mjaftueshëm të mëdha dhe të kenë ambiente për t’i krijuar mundësi çdo punëmarrësi për të kyçur veshjet e tij gjatë orarit të punës;

c) nëse rrethanat e kërkojnë, dollapët personalë për veshjet e punës të jenë të ndara nga ato për veshjet e zakonshme, si dhe merr masa për të tharë veshjet e lagura;

ç) dhomat e zhveshjes për burrat dhe gratë të jenë të ndara;

d) nëse dhomat e zhveshjes nuk kërkohen sipas pikës 14.1/a, çdo punëmarrësi t'i sigurohet një vend për të vendosur veshjet e tij.

14.2 Dushet dhe lavamanët

14.2.1 Nëse kjo kërkohet nga natyra e punës dhe për arsye shëndetësore, punëdhënësi siguron dushe të mjaftueshme dhe të përshtatshme për punëmarrësit, të cilat janë:

- a) në dhoma dushi të ndara apo me përdorim të veçantë për burrat dhe gratë;
- b) brenda dhomave të dusheve me standarde higjienike dhe të pajisura me ujë të rrjedhshëm, të ngrohtë e të ftohtë, si dhe me madhësi të mjaftueshme për t'i dhënë mundësi çdo punëmarrësi që të lahet pa pengesa.

14.2.2 Punëdhënësi siguron që, kur dhomat në të cilat ndodhen dushet apo lavamanët, të cilat janë siguruar në përputhje me seksionin 14.2.1, janë të ndara nga dhomat e zhveshjes, të ketë komunikim të lehtë ndërmjet të dyjave.

14.2.3 Në rastet kur dushet nuk kërkohen sipas seksionit 14.2, punëdhënësi siguron lavamanë të mjaftueshëm e të përshtatshëm, me ujë të rrjedhshëm, të ngrohtë e të ftohtë, në afërsi të vendit individual të punës dhe dhomave të zhveshjes.

Lavamanët të jenë të ndarë apo të përdoren veçmas nga burrat dhe gratë, kur kjo kërkohet për arsye të etikës.

14.3 WC-të dhe lavamanët

Punëdhënësi siguron që në afërsi të vendeve individuale të punës, dhomave të çlodhjes, dhomave të zhveshjes dhe dhomave ku ndodhen dushet dhe lavamanët të ketë hapësira me një numër të përshtatshëm të WC-ve dhe lavamanëve, veçmas apo me përdorim të veçantë për burrat dhe gratë. Në rastin e industrive minerare-nxjerrëse nëntokësore, instalimet sanitare të përmendura në këtë seksion mund të vendosen në sipërfaqe.

15. Pirgjet dhe grumbujt e tjerë

Punëdhënësi siguron që pirgjet, grumbujt me mbeturina, dampat e sterileve dhe grumbujt të tjerë të projektohen, të ndërtohen, të vihen në funksionim dhe të mirëmbahen në një mënyrë që siguron qëndrueshmërinë e tyre, si dhe sigurinë e shëndetit e punëmarrësve.

16. Instalimet sipërfaqësore ndihmëse (dispozita të veçanta shtesë)

16.1 Qëndrueshmëria dhe fortësia

Punëdhënësi siguron që vendet e punës:

- a) të projektohen, të ndërtohen, të montohen, të vihen në funksionim, të mbikëqyren dhe të mirëmbahen në mënyrë që t'i rezistojnë forcave mjedisore të pritshme;
- b) të kenë një strukturë dhe fortësi të përshtatshme me natyrën e përdorimit të tyre.

16.2 Dyshemetë, muret, tavanet e çatitë e dhomave

Punëdhënësi siguron që:

- a) dyshemetë e vendeve të punës të mos kenë gunga, të çara ose pjerrësi të rrezikshme dhe të jenë të fiksuara, të qëndrueshme dhe jo të rrëshqitshme;

b) vendet e punës, ku ndodhen vendet individuale të punës, të izoloohen në mënyrë të përshtatshme kundër të nxehtit, duke pasur parasysh llojin e ndërmarrjes së përfshirë dhe veprimtarinë fizike të punëmarrësve;

c) sipërfaqet e dyshemeve, mureve dhe tavaneve në dhoma të jenë të tilla që të mund të pastrohen dhe të riparohen në një standard të përshtatshëm të higjienës;

ç) muret transparente apo që lejojnë depërtimin e dritës, në veçanti ndarjet tërësisht prej qelqi, në dhoma ose në afërsi të vendeve të punës dhe rrugëve të lëvizjes, të tregohen qartazi dhe të përbëhen nga materiale të sigurta. Në vende dhe rrugë kalimi të tilla të ketë mburoja për të mos lejuar kontaktin e punëmarrësve me këto mure ose lëndimin e tyre në rast se këto mure thyhen;

d) hipja në çatitë që përbëhen nga materiale me fortësi të pamjaftueshme të mos lejohet përveç rasteve kur janë siguruar pajisje që garantojnë që puna të kryhet në një mënyrë të sigurt.

16.3 Dimensionet e dhomave dhe hapësira ajrore në dhoma-liria e lëvizjes në vendin individual të punës

Punëdhënësi siguron që:

- a) dhomat e punës të kenë sipërfaqe, lartësi dhe hapësirë ajrore të mjaftueshme për të lejuar punëmarrësit që të kryejnë punën e tyre pa risqe për sigurinë, shëndetin apo mirëqenien e tyre;
- b) dimensionet e hapësirave të lira në vendin individual të punës t'u lejojnë punëmarrësve liri lëvizjeje të mjaftueshme dhe t'u japin mundësi atyre të kryejnë punën e tyre në mënyrë të sigurt.

16.4 Dritaret dhe çatitë prej xhami

Punëdhënësi siguron që:

- a) dritaret, çatitë prej xhami dhe pajisjet e ajrimit, të cilat janë të destinuara për t'u hapur, përshtatur dhe siguruar, të projektohen dhe të montohen në mënyrë të tillë që këto operacione të mund të kryhen në mënyrë të sigurt dhe të vendosen në mënyrë të tillë që nuk përbën rrezik për punëmarrësit gjatë përdorimit;

- b) të jetë e mundur që dritaret dhe çatitë prej xhami të pastrohen pa ndonjë risk.

16.5 Dyert dhe portat

Dyert dhe portat

Punëdhënësi siguron që:

- a) pozicioni, numri dhe dimensionet e dyerve e të portave, si dhe materialet e përdorura për ndërtimin e tyre të përcaktohen sipas natyrës dhe përdorimit të dhomave ose zonave;

- b) dyert transparente të shënjohen në mënyrë të përshtatshme në nivelin e syrit;

- c) dyert dhe portat rrotulluese ose lëkundëse të jenë transparente ose të kenë pjesë të tejdukshme;

- ç) në rastet kur sipërfaqet transparente apo të tejdukshme në dyer dhe porta nuk përbëhen nga materiale të sigurta dhe ekziston risku që punëmarrësit të mund të dëmtohen nëse ato thyhen, sipërfaqet e dyerve apo portave të mbrohen kundër thyerjeve;

- d) dyert e rrëshqitshme të pajisen me një pajisje të sigurisë për të parandaluar daljen e tyre nga shinat dhe rënien e tyre në mënyrë të papritur;

- dh) dyert dhe portat që hapen nga jashtë të pajisen me një mekanizëm për t'i siguruar ato kundër lëvizjeve mbrapa në mënyrë të papritur;

- e) dyert përgjatë rrugëve të largimit të shënjohen në mënyrë të përshtatshme dhe të jetë e mundur që ato të hapen nga brenda në çdo kohë pa ndihmë të veçantë kur vendet e punës janë në përdorim;

- ë) për këmbësorët të sigurohen dyer të veçanta në vendet ngjitur me çdo portë që është synuar kryesisht për qarkullimin e mjeteve, përveç rasteve kur kalimi i këmbësoreve përmes tyre është i sigurt dhe këto dyer janë shënuar qartazi dhe lihen pa pengesa gjatë gjithë kohës;

- f) dyert dhe portat mekanike të funksionojnë pa risk për aksident për punëmarrësit dhe të jenë pajisur me mjete stakimi të emergjencës lehtësisht të identifikueshme dhe të arritshme, përveç rasteve kur ato hapen automatikisht dhe në rast të një avarie të furnizimit me energji të jetë gjithashtu e mundur që ato të hapen manualisht;

- g) në rastet kur zinxhirë apo pajisje të ngjashme përdoren për të parandaluar aksesin në çfarëdolloj vendi, ato të jenë qartazi të dukshme dhe të identifikueshme në mënyrë të përshtatshme, me anë të shenjave që tregojnë çdo ndalim ose paralaj-mërim.

16.6 Ajrimi i vendeve të mbyllura të punës

Ajrimi i vendeve të mbyllura të punës

Punëdhënësi siguron që:

- a) të ketë ajër të freskët të mjaftueshëm në vendet e mbyllura të punës, duke pasur parasysh metodat e përdorura të punës dhe kërkesat fizike për punëmarrësit;

- b) në rastet kur përdoret një sistem ajrimi mekanik, ai të mbahet në gjendje funksionale dhe çdo avari të tregohet nga një sistem kontrolli, kur kjo është e nevojshme për shëndetin e punëmarrësve;

- c) kur përdoren instalime të kondicionimit të ajrit apo të ajrimit mekanik, ato duhet të funksionojnë në

mënyrë të tillë që punëmarrësit të mos jenë të ekspozuar ndaj rrymave të ajrit që shkaktojnë parehati dhe që çdo grumbullim ose papastërti, që ka gjasa të krijojë risk të menjëhershëm për shëndetin e punëmarrësve duke ndotur atmosferën, të hiqet pa vonesë.

16.7 Temperatura e dhomës

Punëdhënësi siguron që:

a) temperatura në dhomat ku ndodhen vendet individuale të punës të jetë e përshtatshme për organizmin e njeriut gjatë kohës së punës, duke pasur parasysh metodat e punës që përdoren dhe ngarkesat fizike që i janë vendosur punëmarrësve;

b) temperatura në mjediset e pushimit, dhomat e personelit që kryen shërbim të vazhdueshëm, ambientet sanitare, mensat dhe dhomat e ndihmës së parë t'i përshtatet qëllimit të posaçëm që kanë këto hapësira;

c) dritaret, çatitë prej xhami dhe ndarëset prej qelqi të lejojnë shmangien e pasojave të tepruara nga ndriçimi i diellit mbi vendet e punës, duke pasur parasysh llojin dhe vendin e punës.

16.8 Dhomat e çlodhjes

Përveç rasteve kur punëmarrësit punojnë në zyra apo dhoma pune të ngjashme që ofrojnë çlodhje ekuivalente gjatë pushimeve, punëdhënësi siguron që:

a) punëmarrësit të kenë një dhomë çlodhjeje që është lehtësisht e arritshme në rastet kur siguria ose shëndeti i punëmarrësve, në veçanti, lloji i veprimtarisë së zhvilluar ose prania e më shumë se një numri të caktuar punëmarrësish e kërkojnë një gjë të tillë;

b) dhomat e çlodhjes të jenë të pajisura me numër të mjaftueshëm tavolinash dhe karrigesh me mbështetëse dhe të jenë mjaftueshëm të mëdha për numrin e punëmarrësve;

c) nëse oraret e punës ndërpriten rregullisht e shpesh dhe nuk ka dhoma çlodhjeje, të ofrohen dhoma të tjera në të cilat punëmarrësit mund të qëndrojnë gjatë këtyre ndërprerjeve, sa herë që kjo kërkohet për sigurinë dhe shëndetin e punëmarrësve;

ç) të ndalohet pirja e duhanit në dhomat e çlodhjes ose në dhomat e tjera të siguruar për punëmarrësit në të cilat ata mund të qëndrojnë gjatë ndërprerjeve të punës.

17. Gratë shtatzëna dhe nënat me fëmijë me gjë

Punëdhënësi siguron që gratë shtatzëna dhe nënat me fëmijë me gjë të kenë mundësinë të shtrihen për të pushuar në kushte të përshtatshme.

18. Punëmarrësit me aftësi të kufizuara

Punëdhënësi siguron që vendet e punës të organizohen duke marrë parasysh punëmarrësit me aftësi të kufizuara, veçanërisht në lidhje me dyert, rrugët e kalimit, shkallët, dushet, lavamanët, WC-të dhe vendet individuale të punës të përdorura ose të zëna drejtpërdrejt nga persona me aftësi të kufizuara.

PJESA B

KËRKESA TË VEÇANTA MINIMALE TË ZBATUESHME PËR INDUSTRI TË MINERARE NXJERRËSE SIPËRFAQËSORE

1. Rregulla të përgjithshme

1.1 Pa cenuar nenin 3 (2) të kësaj rregulloreje, punëdhënësi përgjegjës për vendin e punës të mbuluar nga kjo pjesë B, duhet të sigurojë që Dokumenti për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë të tregojë se janë marrë të gjitha masat për mbrojtjen e sigurisë dhe shëndetit të punëmarrësve në situatë normale dhe kritike.

1.2 Punëdhënësi siguron që Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë të përditësohet rregullisht dhe të jetë i disponueshëm për inspektim në vendin e punës dhe puna të kryhet në përputhje me dokumentin për sigurinë dhe shëndetin.

2. Funksionimi

Punëdhënësi siguron që:

a) puna të planifikohet duke marrë në konsideratë elementet e Dokumentit të Sigurisë dhe Shëndetit në Punë, që kanë të bëjnë me risqet për rënje apo rrëshqitje të tokës, dhe në veçanti lartësinë e pjerrësinë e zhveshjes së shtresës së sipërme e të anëve të nxjerrjes që duhet të jenë të përshtatshme me natyrën dhe qëndrueshmërinë e tokës e metodat e punës;

b) shpatet dhe sheshet e shkalleve të jenë mjaftueshëm të qëndrueshme për makineritë e përdorura, të ndërtohen dhe të mirëmbahen në një mënyrë që makineritë të lëvizin në mënyrë të sigurt;

c) përpara fillimit ose rifillimit të punës të kryhet kontrolli për struktura shkëmbore të paqëndrueshme për sipërfaqet dhe shpatet e shkalleve mbi zonën ku punohet, duke përfshirë zonën ku punohet dhe rrugët e lëvizjes;

ç) shpatet e shkalleve dhe stoqet e grumbullimit të bëhen në mënyrë të tillë që të mos krijohet paqëndrueshmëri.

PJESA C

KËRKESA TË VEÇANTA MINIMALE TË ZBATUESHME PËR INDUSTRIË MINERARE NXJERRËSE NËNTOKËSORE

1. Në përgjithësi

1.1 Pa cenuar nenin 3 (2) të kësaj rregulloreje, punëdhënësi, i cili është përgjegjës për vendin e punës të mbuluar nga kjo pjesë C, duhet të sigurojë që Dokumenti për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë të tregojë se janë marrë të gjitha masat përkatëse për mbrojtjen e sigurisë e të shëndetit të punëmarrësve në situatë normale dhe kritike.

1.2 Punëdhënësi siguron që Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë të përditësohet rregullisht dhe të jetë i disponueshëm për inspektim në vendin e punës dhe që aktivitetet e punës të kryhen në përputhje me Dokumentin e Sigurisë dhe Shëndetit në Punë.

2. Planimetritë e punimeve nëntokësore

Punëdhënësi siguron që:

a) të përgatiten planimetritë e punimeve nëntokësore të cilat janë vizatuar në një shkallë e cila siguron një pasqyrim të qartë të rrugëve dhe të zonave ku kryhen punime minerare dhe të çdo elementi të njohur që mund të influencojnë sigurinë e operacioneve që kryhen;

b) planimetritë të jenë gjithmonë të aksesueshme dhe të mbahen për sa kohë është e nevojshme për qëllime sigurie;

c) planimetritë e punimeve nëntokësore të përditësohen rregullisht dhe të mbahen të disponueshme në vendin e punës.

3. Daljet

Punëdhënësi siguron që:

a) të gjitha punimet nëntokësore të kenë akses në sipërfaqe me të paktën dy rrugëdalje të ndara të cilat janë ndërtuar mirë dhe janë lehtësisht të arritshme nga punëmarrësit që ndodhen nën tokë.

b) kur lëvizja e punëmarrësve kërkon përpjekje të konsiderueshme fizike, punëdhënësi të vërë në dispozicion mjete dhe pajisje të transportit mekanik.

4. Punimet minerare nëntokësore

Punëdhënësi siguron që:

a) punimet minerare nëntokësore të ndërtohen, të vihen në funksionim, të pajisen dhe mirëmbahen në një mënyrë që punëmarrësit të mund të punojnë dhe lëvizin në to me një risk minimal;

b) rrugët duhet të pajisen me sinjalistikë për të ndihmuar punëmarrësit që të lëvizin lehtësisht në punimet minerare nëntokësore.

5. Transporti

Punëdhënësi siguron që:

a) mjetet dhe pajisjet e transportit të jenë instaluar, të jenë vënë në funksionim dhe të mirëmbahen në një mënyrë të tillë që garanton sigurinë dhe shëndetin e drejtuesve, përdoruesve dhe personave të tjerë në

afërsi;

b) mjetet dhe pajisjet e transportit mekanik apo vagonët për njerëz të jenë instaluar siç duhet dhe të përdoren në përputhje me udhëzimet me shkrim.

6. Mbajtja e punimeve minerare dhe qëndrueshmëria e shkëmbinjve

Punëdhënësi siguron që:

a) mbajtja e punimeve minerare të bëhet sa më shpejt të jetë e mundur pas gërmimit, përveç rasteve kur qëndrueshmëria e shkëmbinjve e bën të panevojshme për sigurinë e punëmarrësve, me përjashtim të rasteve kur qëndrueshmëria e tokës e bën të panevojshme për sigurinë dhe shëndetin e punëmarrësve. Mbështetja duhet të instalohet në përputhje me planet dhe udhëzimet me shkrim;

b) armaturat të jenë të vendosura në përputhje me projektet dhe udhëzimet me shkrim;

c) punimet minerare ku kryhet aktivitet minier nga punëmarrësit të inspektohen rregullisht për qëndrueshmërinë e shkëmbinjve dhe mbajtja e tyre të ruhet në përputhje me këtë.

7. Ajrimi

Punëdhënësi siguron që:

a) të gjitha punimet minerare nëntokësore të cilat lejohet akses dhe që janë në aktivitet të ajrosen në një mënyrë të vazhdueshme dhe me një shkallë të përshtatshme të sigurisë për të ruajtur:

i) një atmosferë të shëndetshme;

ii) një atmosferë, në të cilën risqet e shpërthimit dhe pluhurat e thithshme mbahen nën kontroll;

iii) një atmosferë në të cilën kushtet e punës janë të përshtatshme gjatë kohës që puna është në zhvillim, duke pasur parasysh metodat e punës që përdoren dhe kërkesat fizike të vendosura ndaj punëmarrësve.

b) kur kërkesat e shkronjës “a” nuk mund të përmbushen nëpërmjet ajrimit natyral, ajrimi kryesor të sigurohet nëpërmjet një ose më shumë ventilatorësh mekanikë për të siguruar ajrim të qëndrueshëm dhe të vazhdueshëm;

c) depresioni i ventilatorëve kryesorë moni-torohet në mënyrë të vazhdueshme dhe një alarm automatik të tregojë ndalimet e paplanifikuara;

ç) parametrat e ajrimit të maten dhe të regjistrohen në mënyrë periodike;

d) një projekt i ajrimit, që përmban detajet përkatëse të sistemit të ajrimit, të përgatitet, të përditësohet dhe të mbahet periodikisht në vendin e punës.

8. Minierat me gaz

Punëdhënësi siguron që:

a) minierat dhe punimet nëntokësore të konsiderohen me gaz, në qoftë se gazi i minierës ose gaze të tjerë potencialisht të ndezshëm kanë dalë ose ka gjasa të dalin në një sasi të tillë që risku i krijimit të një atmosfere shpërthyes nuk mund të përjashtohet dhe që kërkesat në vijim të këtij seksioni të përmbushen;

b) ajrimi kryesor të sigurohet nga një ose më shumë ventilatorë mekanikë;

c) punimet të vazhdojnë duke marrë parasysh emetimin e gazit të minierës apo gazeve të tjerë të djegshëm dhe të jenë marrë hapat e nevojshëm për të eliminuar sa më shumë të jetë e mundur risqet që rrjedhin nga gazrat e ndezshme;

ç) ajrimi ndihmës i vendeve të punës të kufizohet në:

i) punimet minerare për hapjen e minierës dhe riaktivizimin e punimeve të veçanta,

ii) vende me një lidhje të drejtpërdrejtë me rrymën kryesore të ajrimit.

d) punimet e prodhimit të ajrosen nga sisteme ndihmëse vetëm nëse janë marrë masat e duhura shtesë për të garantuar sigurinë dhe shëndetin e punëmarrësve;

dh) për çdo matje të ajrimit të kërkuar nga pika 7 (ç) përcaktohet përqendrimi i gazit të ndezshëm;

e) kur marrja e këtij hapi është përcaktuar si e nevojshme nga Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë, nivelet e gazit të ndezshëm të monitorohen gjithashtu vazhdimisht në rrymat e ajrit që kthehen nga njësia e prodhimit, duke përfshirë vendet e punës ku përdoren mekanizma dhe punimet minerare

qorre;

ë) për minierat me gaz përdoren vetëm eksplozivë dhe pajisje iniciuese të posaçme;

f) dispozitat e pikës 4.1 (b) të pjesës A zëvendësohen, si më poshtë:

- ndalohet pirja e duhanit, mbajtja e duhanit për pirjen e tij dhe çdo objekt i cili mund të përdoret për të prodhuar flakë;

g) dispozitat e pikës 4.1 (d) të pjesës A zëvendësohen, si më poshtë:

- prerja me flakë, saldimi dhe operacione të tjera të ngjashme lejohen vetëm në rrethana të jashtëzakonshme dhe në bazë të masave specifike që garantojnë sigurinë dhe shëndetin e punëmarrësve.

9. Minierat e qymyrit që përmbajnë pluhura të ndezshme

Punëdhënësi siguron që:

a) minierat e qymyrit të konsiderohen si të prirura ndaj pluhurave të ndezshme, përveç rasteve kur Dokumenti i Sigurisë dhe Shëndetit në Punë tregon se asnjë nga shtresat që po punohen nuk përmban pluhur që mund të shkaktojë përhapjen e ndonjë shpërthimi;

b) kur minierat janë të prekshme nga pluhurat e ndezshme, dispozitat e pikave 8 (dh) dhe 8 (e) të kësaj pjese C, zbatohen pavarësisht nga prania e gazrave të ndezshme;

c) të merren masa për të ulur grumbullimet e pluhurit të ndezshëm për të hequr holluar dhe neutralizuar ato;

ç) përhapja e pluhurit të ndezshëm dhe/ose shpërthimeve të gazit të minierës, të cilat janë shkaktare të nxitjes së shpërthimeve të mëtejshme të pluhurit të ndezshëm, të kufizohen duke instaluar një sistem barrierash të shpërthimit dhe duke treguar vendndodhjet e këtyre barrierave të shpërthimit në Dokumentin e Sigurisë dhe Shëndetit në Punë, i cili përditësohet periodikisht dhe mbahet i disponueshëm në vendin e punës.

10. Shpërthime të gazit, shembjet e shkëmbinjve dhe vërshimet e ujit

Punëdhënësi siguron që:

a) në zonat e prirura për shpërthime të gazit me ose pa flakjen e mineraleve apo shkëmbinjve, shembjet e shkëmbinjve dhe vërshimet e ujit, në përputhje me Dokumentin e Sigurisë dhe Shëndetit në Punë, të hartohet dhe të zbatohet plani i veprimit, në mënyrë që të sigurohet, sa më shumë të jetë e mundur një sistem i sigurt i punës dhe mbrojtja e punëmarrësve.

b) plani i veprimit i përmendur në shkronjën “a” përfshin masa për identifikimin e zonave të riskut për të mbrojtur punëmarrësit në punimet minerare të cilave u afrohen, punojnë dhe lëvizin nëpërmjet tyre dhe për të kontrolluar risqet.

11. Zjarret, djegiet dhe nxehjet

Punëdhënësi siguron:

a) marrjen e masave për parandalimin dhe, kur është e përshtatshme, zbulimin e hershëm të djegieve spontane;

b) kufizimin e sasisë së materialeve të ndezshme të çuara në punimet nëntokësore në sasi të që janë ekzaktësisht të nevojshme;

c) që kur është i nevojshëm përdorimi i lëngjeve hidraulike për transmetimin e energjisë, për sa është e mundur, lëngje të tilla që ndizen me vështirësi, plotësojnë specifikimet e kushtet e testimit ndaj zjarrit, si dhe kriteret higjienike;

ç) kur lëngjet hidraulike që përdoren nuk i plotësojnë specifikimet, kushtet dhe kriteret e përmendura në shkronjën “c” të merren masa parandaluese shtesë për të shmangur rrezikun e shtuar të zjarrit dhe përhapjen e tij.

12. Masat parandaluese për largimin e punëmarrësve

Punëdhënësi siguron që:

a) kur është e nevojshme punëmarrësve t'u sigurohen mjete mbrojtëse të vetëshpëtimit të mbrojtjes së

frymëmarrjes, të cilat ata duhet t'i mbajnë gjithmonë brenda rrezes së aksesit të tyre në mënyrë që ata të mund të tërhiqen në mënyrë të sigurt;

b) punëmarrësit të formohen lidhur me përdorimin e mjeteve mbrojtëse të vetëshpëtimit të frymëmarrjes;

c) mjetet mbrojtëse të vetëshpëtimit të frymëmarrjes të qëndrojnë në kantier dhe të kontrollohen e të mirëmbahen rregullisht për të siguruar që ato janë në kushte të mira.

13. Ndriçimi

Dispozitat e seksionit 13 të pjesës A zëvendësohen, si më poshtë:

Punëdhënësi siguron që:

a) punëmarrësit të pajisen me një llambë personale të përshtatshme;

b) vendet individuale të punës sa më shumë të jetë e mundur të pajisen me ndriçim artificial të mjaftueshëm për mbrojtjen e sigurisë dhe shëndetit të punëmarrësve;

c) instalimet e ndriçimit të vendosen në mënyrë të tillë që të mos ketë risk aksidenti për punëmarrësit si pasojë e llojit të ndriçimit të vendosur.

14. Evidentimi i punëmarrësve dhe personave të tjerë nën tokë

Punëdhënësi siguron që në çdo kohë të jetë e mundur të dihet me saktësi kush është nën tokë nga punëmarrësit dhe persona të tjerë.

15. Organizimi i shpëtimit

Punëdhënësi siguron një organizim të përshtatshëm të shpëtimit për të mundësuar ndërmarrjen e veprimeve të përshtatshme me shpejtësi dhe efektivitetet në rast të një incidenti madhor, i cili, në mënyrë që të mund të veprojë në çdo vend ku punohet në punimet minerare nëntokësore të nxjerrjes ose hapjes, ka në dispozicion një numër të mjaftueshëm punëmarrësish të trajnuar të shpëtimit si dhe pajisje adekuate për këtë qëllim.